દેવ મંદિરો ગામની ધાર્મિકતા, એકતા અને સંસ્કૃતિના મહત્વના સ્થાનક છે

મુજકુવા

મુજકુવા ગામ ધાર્મિક આસ્થા અને સંસ્કૃતિનું ઉદાહરણ બનેલું છે. ગામમાં વિવિધ દેવી-દેવતાઓના પ્રાચીન અને લોકઆસ્થાથી જોડાયેલા મંદિરો આવેલાં છે, જ્યાં ગામજનો રોજિંદી જીવનમાં શ્રદ્ધા અને ભક્તિભાવથી દર્શન-પૂજન કરે છે. આ મંદિરો માત્ર ઉપાસનાના સ્થળ નહીં, પરંતુ ગામની એકતા અને સંસ્કૃતિના કેન્દ્ર તરીકે પણ મહત્વ ધરાવે છે. મુજકુવા ગામના મુખ્ય મંદિરોમાં રણછોડરાયજી મંદિર વૈષ્ણવ પરંપરાનું પ્રતીક અને ગામજનોની મુખ્ય આસ્થા સ્થાનક છે. રામદેવપીર મંદિર સમરસતા અને શ્રદ્ધાનું કેન્દ્ર બનેલું છે. મહાકાળી માતાજી મંદિર શક્તિ અને રક્ષણની ભાવનાથી જોડાયેલું સ્થાનક ગણાય છે.અહપારદાદા મંદિર લોકઆસ્થાનું વિશેષ ધામ છે. કામનાથ મહાદેવ મંદિર શિવભક્તિનું પવિત્ર કેન્દ્ર બનેલું છે. બળિયા દેવ મંદિર ગ્રામરક્ષા અને લોકમાન્યતા સાથે જોડાયેલું મંદિર છે. આ તમામ મંદિરોમાં નિયમિત પૂજા, આરતી તથા વિશેષ તિથિઓએ ધાર્મિક કાર્યક્રમો યોજાય છે, જેમાં ગામના તમામ વર્ગોના લોકો ઉત્સાહપૂર્વક જોડાય છે. મુજકુવા ગામમાં વર્ષભર અનેક ધાર્મિક અને સાંસ્કૃતિક ઉત્સવો ખૂબ જ ભક્તિભાવ અને આનંદ સાથે ઉજવવામાં આવે છે. દિવાળી, બેસતું વર્ષ, ભાઈબીજ, રક્ષાબંધન, શીતળા સાતમ, જન્માષ્ટમી, રામદેવપીર પાટોત્સવ, સંઘપાંચમ, મહાકાળી માતાનો મેળો, નવરાત્રી મહોત્સવ અને ગણેશોત્સવ જેવા ઉત્સવો દરમિયાન આખું ગામ ઉત્સવમય બની જાય છે.નવરાત્રીમાં ગરબા-રાસ, ગણેશોત્સવમાં સ્થાપના અને વિસર્જન, તેમજ મેળાઓ દરમિયાન ભજન-કીર્તનથી ગામનું વાતાવરણ ભક્તિમય બની જાય છે. આ ઉત્સવો માત્ર ધાર્મિક ઉજવણી નહીં, પરંતુ સામૂહિક એકતા, સંસ્કાર અને પરંપરાનો વારસો છે. મુજકુવા ગામ તેની ધાર્મિક પરંપરા, મંદિરો અને ઉત્સવોના કારણે "આસ્થાનું ધામ" તરીકે ઓળખાય છે. અહીં ધર્મ અને સંસ્કૃતિ જીવનના દરેક ક્ષેત્ર સાથે જોડાયેલા છે, જે નવી પેઢીને પણ સંસ્કાર, શ્રદ્ધા અને એકતાનો સંદેશ આપે છે. ગામમાં મહાદેવ મંદિર સહિત કુલ 12 જેટલા મંદિર આવેલા છે. જેમાં રામદેવજી મહારાજનું સુપ્રસિદ્ધ મંદિર ગામ મધ્યમાં આવેલું છે. જ્યાં દર મહિને બીજની તિથિએ મેળો ભરાય છે. તેમજ ભાદરવા સુદ બીજે મંડપ મુહૂર્ત કરી દસ દિવસ સુધી દરરોજ રાત્રે ભજન કીર્તન કરવામાં આવે છે નોમના નેજા 20 હજાર થી વધુ લોકો નેજા ચડાવવા માટે આવે છે.

5 પ્રાથમિક શાળા અને પેટા કેન્દ્રની શાળામાં બાળકોને કેશરયુક્ત દૂધ આપવામાં આવે છે

મુજકુવા પ્રાથમિક શાળાની સ્થાપના 1 સપ્ટેમ્બર 1909ના રોજ કરવામાં આવી હતી. શરૂઆતના સમયમાં શાળાને પોતાની જગ્યા ન હોવાથી સ્થાનિક મંદિરમાં બાળકોને બેસાડી શિક્ષણ આપવામાં આવતું હતું. શિક્ષણ પ્રત્યેના પ્રેમ અને સમજણના કારણે થોડા વર્ષો બાદ દાતાઓએ શાળાને જમીન દાન કરી હતી અને શાળાનું પહેલ વહેલું મકાન તૈયાર થયું હતું.સમય સાથે શાળાનો વિકાસ થતો ગયો. પહેલાં ધોરણ 1 થી 7 સુધીનું શિક્ષણ આપવામાં આવતું હતું, જ્યારે હાલ ધોરણ 1 થી 8 સુધીનો અભ્યાસક્રમ ચાલે છે. આજે શાળામાં એક જૂનું મકાન અને એક નવું, અદ્યતન સુવિધાવાળું મકાન ઉપલબ્ધ છે. હાલમાં ખાસ કરીને ધોરણ 6 થી 8માં અંગ્રેજી માધ્યમમાં શિક્ષણ આપવામાં આવે છે બાળકોને આગળના અભ્યાસ માટે ખુબ જ સરળતા રહે છે.મુજકુવા ગામ વિસ્તારથી મોટું હોવાથી અને પરા વિસ્તારમાં રહેતા બાળકોને સરળતા રહે તે હેતુથી કાશીપુરા, રવિપુરા, નંદનવન અને ગોહેલપુરા જેવી પ્રાથમિક શાળાઓ પણ કાર્યરત છે. આ વ્યવસ્થાથી બાળકોને દૂર ગામમાં આવવાની મુશ્કેલી રહેતી નથી અને શિક્ષણ સૌ માટે સરળ બન્યું છે. મુજકુવા ગામમાં પ્રાથમિક શિક્ષણ સરળતાથી ઉપલબ્ધ છે. શિક્ષણથી જ સમાજનો વિકાસ શક્ય છે, અને મુજકુવા ગામ તેનું ઉત્તમ ઉદાહરણ છે.

મુજકુવા ગામમાં બાયોગેસ અને ઓર્ગેનિક ખાતરથી હરિત ક્રાંતિ લાવવામાં આવી છે

મુજકુવા ગામમાં પર્યાવરણ સંરક્ષણ, સ્વચ્છતા અને આર્થિક સશક્તિકરણનું ઉત્તમ ઉદાહરણ જોવા મળે છે. ગામની દૂધ મંડળીના સભાસદોના ઘરે અંદાજે 160 જેટલા બાયોગેસ પ્લાન્ટ સ્થાપિત કરવામાં આવ્યા છે. આ બાયોગેસ પ્લાન્ટોના કારણે ગામમાં ઈંધણની સમસ્યા હળવી બની છે અને સાથે સાથે પર્યાવરણને પણ મોટો ફાયદો થયો છે. બાયોગેસ પ્લાન્ટ દ્વારા પશુના છાણમાંથી ગેસ તૈયાર થાય છે, જેનો ઉપયોગ રસોઈ માટે થાય છે. પરિણામે મહિલાઓને લાકડાં કે અન્ય ઈંધણ માટે જંગલ કે બજાર પર નિર્ભર રહેવું પડતું નથી. રસોઈ ઘર ધુમાડા મુક્ત બનતાં આરોગ્ય પર પણ સકારાત્મક અસર પડી છે.
મુજકુવા ગામમાં મહિલાઓની સખી ખાદ્ય સહકારી મંડળી રજીસ્ટર કરવામાં આવી છે. આ મંડળી દ્વારા બાયોગેસ પ્લાન્ટમાંથી નીકળતી સ્લરીનો યોગ્ય ઉપયોગ કરવામાં આવે છે. મહિલાઓ સ્વયં સંગઠિત થઈ આ સ્લરીને એકત્ર કરી, પ્રક્રિયા કરીને ઉપયોગી બનાવે છે, જેનાથી તેઓ આત્મનિર્ભર બની રહી છે. બાયોગેસ પ્લાન્ટમાંથી મળતી સ્લરી ખૂબ જ પોષક તત્વોથી ભરપૂર હોય છે. આ સ્લરીમાંથી ઉચ્ચ ગુણવત્તાનું ઓર્ગેનિક ખાતર બનાવવામાં આવે છે, જે ખેતી માટે અત્યંત ઉપયોગી સાબિત થાય છે.

બાયોગેસ, મહિલાઓની સહકારી મંડળી અને ઓર્ગેનિક ખાતર ઉત્પાદન આ ત્રણેનુંસંયોજનમુજકુવાગામને વિકાસનું ઉત્તમ મોડેલ બનાવે છે

આ સમગ્ર પ્રક્રિયામાં નેશનલ ડેરી ડેવલપમેન્ટ બોર્ડ (NDDB) દ્વારા માર્ગદર્શન અને સહયોગ આપવામાં આવે છે. ઓર્ગેનિક ખાતરના ઉપયોગથી જમીનની ઉત્પાદક ક્ષમતા વધે છે, રસાયણિક ખાતરો પર નિર્ભરતા ઘટે છે અને ખેતી ખર્ચમાં પણ બચત થાય છે. સાથે સાથે પર્યાવરણનું સંતુલન જળવાઈ રહે છે. ખેડૂતોને વધુ ઉપજ અને સારી આવક મળતી હોવાથી ગામની આર્થિક સ્થિતિ પણ મજબૂત બની રહી છે. બાયોગેસ, મહિલાઓની સહકારી મંડળી અને ઓર્ગેનિક ખાતર ઉત્પાદન - આ ત્રણેનું સંયોજન મુજકુવા ગામને વિકાસનું ઉત્તમ મોડેલ બનાવે છે. પર્યાવરણ પ્રત્યેની જવાબદારી, મહિલાઓનું સશક્તિકરણ અને ટકાઉ ખેતીની દિશામાં મુજકુવા ગામ અન્ય ગામો માટે પ્રેરણારૂપ બની રહ્યું છે.

મુજકુવા દુધ મંડળીને એન.ડી.ડી.બી. તરફથી દતક લેવાતાં જનહિતમાં વિવિધ પ્રવૃત્તિઓ કરવામાં આવે છે

દૂધ ઉત્પાદક સહકારી મંડળી ગામની સહકારી સંસ્થા છે. દૂધ ઉત્પાદકોનું હિત મંડળીના વિકાસ સાથે જોડાયેલ છે. સભાસદનું હિત મંડળીની ટીમ દ્વારા સાચવવામાં આવે છે. મંડળી દ્વારા ફક્ત નફાનો ધ્યેય ન રાખતા સર્વે દૂધ ઉત્પાદકોને સંપૂર્ણ વળતર ઊંચો ભાવ અને વધુ લાભ મળે તેવું આયોજન કરવામાં આવે છે.

સને 2024-25ના વર્ષમાં મંડળીએ ભેંસ દૂધ ખરીદી 13,45,345 લીટર, ગાય દૂધ ખરીદી 7,59,996 લીટર, મળી કુલ દૂધ ખરીદી 21,05,341લિટરની કરેલ છે. વર્ષે દૂધ ભરતા સભાસદ તથા બિન સભાસદોને 24% પ્રમાણે બોનસ તરીકે ચુકવણી કરવામાં આવી છે.તેમજ દૂધ મંડળીમાં દૂધ ભરતા સભાસદો માટે મૃત્યુ સહાય યોજના પણ અમલમાં મુકેલ છે. ચાલુ વર્ષે ગુજરી જનાર 17 સભાસદોના વારસદારોને 34 લાખની સહાય ચૂકવવામાં આવેલ છે. મંડળી આઈ.એસ.ઓ. સર્ટીફિકેટ ધરાવે છે. જેથી આઈ.એસ.ઓ. ધારા ધોરણનું ચૂસ્ત પાલન કરવામાં આવે છે. દૂધ મંડળીમાં ત્રિભુવનદાસ ફાઉન્ડેશન કેન્દ્ર આવેલ છે. જેમાં રાહત દરે દવાઓ આપવામાં આવે છે. મંડળીને એન.ડી.ડી.બી. તરફથી દતક લેવામાં આવેલ છે. જેમાં મંડળી તથા ગામમાં વિવિધ પ્રવૃત્તિઓ કરે છે, હાલમાં ગૌચર જમીનમાં ઘાસચારો ઉગાડવા માટે એક હેક્ટર જમીનમાં સીમેન્ટના પાટીયાની દિવાલ બનાવવાની કામગીરી કરેલ છે.મંડળીના સભાસદોના ઘરે ૧૬૦ જેટલા બાયોગેસ બનાવેલ છે. જેમાં મહીલાઓની સખી ખાદ્ય સહકારી મંડળી રજીસ્ટર કરેલ છે જેના માધ્યમએ સ્લરીમાંથી ઓર્ગેનીક ખાતરો એન.ડી.ડી.બી દ્વારા બનાવવામાં આવે છે. અમૂલ ડેરી આણંદ દ્વારા દૂધ ભરતા સભાસદ માટે આકસ્મિક મૃત્યુના સંજોગોમાં રૂપિયા બે લાખનું વિમા ક્વચ આપવામાં આવે છે. આવનાર સમયમાં મંડળીને સોલર સંચાલિત બનાવી વિજળી બીલ શૂન્ય કરવા માટેની કાર્યવાહી હાથ ધરવામાં આવી છે તેમજ મંડળીમાં સભાસદના દૂધ બીલ કે અન્ય નાણાં ઉપાડવા માટે ATM મશીન તેમજ મંડળીમાં C.S.C. સેન્ટર પણ ચાલુ કરવામાં આવેલ છે. અમૂલ દર્શન માટે બહેનો/ભાઈઓને અમૂલમાં લઈ જવામાં આવેલ છે.

વ્યવસ્થાપક કમિટી

ચેરમેન : લક્ષ્મણભાઈ રાવજીભાઈ ગોહેલ, **વાઈસ ચેરમેન** : મંજુલાબેન જગદીશભાઈ પરમાર **સભ્યો** : દિપકભાઈ જાલમભાઈ ચાવડા, ગણપતભાઈ ભાઈલાલભાઈ પઢિયાર, ડાહયાભાઈ હરમાનભાઈ પઢિયાર, અરવિંદભાઈ જીવાભાઈ પઢિયાર, મનુભાઈ પુનમભાઈ પઢિયાર, મનુભાઈ રઈજીભાઈ પઢિયાર, સામંતભાઈ બાબરભાઈ ગોહેલ, ખોડાભાઈ રાવજીભાઈ ગોહેલ, મીનાબેને મહેશભાઈ ગોહેલ, **સેક્રેટરી** : લાભુભાઈ ખોડાભાઈ પટેલ, **સ્થાનિક ઓડીટર** : દિલીપભાઈ અરવિંદભાઈ પઢિયાર

ગ્રામ પંચાયતના પૂર્વ સુકાનીઓ

પઢિયાર ફુલાભાઈ મોહનભાઈ, પઢિયાર ભીખાભાઈ બાવાભાઈ, પટેલ હરમાનભાઈ બેચરભાઈ (ઈ.ચા.), પઢિયાર પુનમભાઈ શનાભાઈ (ઈ.ચા.), પઢિયાર દેવાભાઈ ગોવિંદભાઈ, પઢિયાર પુનમભાઈ ફુલાભાઈ, પઢિયાર પુનમભાઈ શનાભાઈ (ઈ.ચા.), પઢિયાર શનાભાઈ બાવાભાઈ (ઈ.ચા.), પઢિયાર ચતુરભાઈ બકોરભાઈ, પઢિયાર બુધાભાઈ ધુળાભાઈ (ઈ.ચા.), પઢિયાર ચતુરભાઈ બકોરભાઈ, પઢિયાર મોહનભાઈ મોતીભાઈ, પઢિયાર ચતુરભાઈ બકોરભાઈ, પઢિયાર ચીમનભાઈ પુનમભાઈ, ગોહેલ મંજુલાબેન ચીમનભાઈ (ઈ.ચા.), પઢિયાર મનુભાઈ પુનમભાઈ, પટેલ વિનુભાઈ એ. (વહીવટદાર), પઢિયાર મનુભાઈ પુનમભાઈ, પઢિયાર પુનમભાઈ હરમાનભાઈ, પઢિયાર મનુભાઈ પુનમભાઈ, પઢિયાર સજજનબેન ઠાકોરભાઈ

વર્તમાન સુકાનીઓ

સરપંચ -
ડાહ્યાભાઈ હરમાનભાઈ પઢિયાર
ઉપ સરપંચ
જાગૃતિબેન દિલીપભાઈ પઢિયાર

સભ્યો : મિત્તલબેન સુરેશભાઈ પઢિયાર, રેખાબેન મહેશભાઈ પઢિયાર, ભાવિકાબેન ગોપાલભાઈ ગોહેલ, બાબુભાઈ ભગવાનદાસ સાધુ, પુનમભાઈ બુધાભાઈ ગોહેલ, પ્રવિણભાઈ માનસંગભાઈ ગોહેલ, કેતનકુમાર ઈશ્વરભાઈ પઢિયાર, રઈબેન અરવિંદભાઈ પઢિયાર,

ગ્રામ પંચાયત દ્વારા ગૌચર જમીનમાં ઘાસચારો ઉગાડવાનો નવતર અભિગમ અપનાવી એક હેક્ટર વિસ્તારમાં સીમેન્ટ પાટીયાની દિવાલ સાથે સંરક્ષિત ખેતી કરવામાં આવી છે, જ્યાંથી પશુપાલકોને ઘાસ વિતરણ થકી આર્થિક ઉપાર્જનનો લાભ મળી રહ્યે છે.

(માહિતી સંકલન : ભરતસિંહ સોલંકી)